

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-01-20 Nr. NV-132

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-22-611(5) TAIS- 22-32(7)	DĖL ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 10, 12, 17, 18 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1086		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2022-01-12	<i>Žemės ūkio ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2022-04-26 2022-08-30	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių E. Gentvilo ir kt. (viso 20 Seimo narių) inicijuotomis alkoholio kontrolės įstatyminėmis pataisomis, atsižvelgiant į ES šalių patirtį gaminant ir propaguojant vietinius, turinčius liaudiškas tradicijas, gėrimus, siūloma suteikti teisę gaminti (ne daugiau kaip 1000 litrų per kalendorinius metus) naminę degtinę ir kitus gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija ne didesnė kaip 65 tūrio procentai, ūkininkams, kurių ūkis yra įregistruotas Ūkininkų ūkių registre, kurie teikia kaimo turizmo reikalavimus atitinkančias paslaugas ir kurie Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka yra sertifikuoti kaip tradiciniai amatininkai. Iš beveik 300 sertifikuotų tautinio paveldo maisto produktų gamintojų, ūkininkų yra apie 70. Gėrimai būtų gaminami, laikomi, vartojami ir parduodami tik gėrimus pagaminusiam ūkininkui priklausančioje kaimo turizmo sodyboje. Pažymėtina, kad šiuo metu Lietuvoje yra draudžiama gaminti namų gamybos alkoholinius gėrimus, išskyrus fizinių asmenų asmeniniam naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar šeimos poreikiams tenkinti) gaminamus natūralios fermentacijos alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija ne didesnė kaip 18 procentų (alaus – ne didesnė kaip 9,5 procento).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija dėl įstatyminių pataisų (pritarti tikslui ir pasiūlyti Seimui Įstatymo projektą tobulinti, be kita ko, įpareigoti ūkininkus tikrinti savo gaminamų naminių alkoholinių gėrimų saugą ir kokybę, sudarant sutartis su laboratorijomis; papildyti nuostatomis dėl ūkininkų, kuriems leidžiama gaminti alkoholinius gėrimus, gamybos licencijavimo tvarkos; numatyti ūkininkų gaminamų naminių alkoholinių gėrimų gamybos ir prekybos kontrolės mechanizmą ir įvardinti už gamybos ir prekybos priežiūrą ir kontrolę atsakingas institucijas; dėl alkoholio reklamos nuostatų) formuluojama atliepiančią kitų ES šalių (be kita ko, Austrijos, Belgijos, Čekijos, Vengrijos, Prancūzijos, Latvijos) patirtį gaminant ir propaguojant vietinius, turinčius liaudiškas tradicijas, gėrimus.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūlomiems pakeitimams įgyvendinti reikės keisti Alkoholio kontrolės įstatymą įgyvendinančius teisės aktus, susijusius su alkoholinių gėrimų gamyba, apskaita, prekyba bei vartojimu, ir juos patikslinti, įtraukiant nuostatas, susijusias su ūkininkų pagamintais naminiais alkoholiniais gėrimais. Taip pat išsiplės priežiūros institucijų, kaip pvz., Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, policijos funkcijos, įtraukus minėtą ūkininkų veiklą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Vidaus reikalų ministerija, Konkurencijos taryba ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba derino be pastabų. Anot rengėjų, į Ekonomikos ir inovacijų, Sveikatos apsaugos, Teisingumo ministerijų pastabas atsižvelgta. Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento pastabų (be kita ko, kad nutarimo projekto nuostatos – pritarti naminės degtinės ir kitų alkoholinių gėrimų gamybos, prekybos bei vartojimo

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

įteisitimui, suteikiant gamybos, laikymo, prekybos ir vartojimo teisę ūkininkams, nedera su Įstatymo tikslu bei valstybės alkoholio kontrolės politikos principais; dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikimo), dėl Finansų ministerijos pastabos (be kita ko, kad, atsižvelgiant į tai, kad mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės (laidavimai, garantijos) padeda užtikrinti mokestinės drausmės laikymąsi ir mažina nepriemokos dydį, iš ūkininkų, kaip ir iš kitų etilo alkoholio gamintojų, turėtų būti reikalaujama laidavimo (garantijos)) ir dėl Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijos pastabų (be kita ko, asociacijos vertinimu, tai ydingi pasiūlymai, reikšmingai galintys prisidėti prie rinkos iškreipimų ir sunkiai kontroliuojamo etilo alkoholio produktų gamybos bei prekybos proceso Lietuvoje; dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikimo) sutarimo rengėjams rasti nepavyko. Lietuvos verslo konfederacija pažymi, kad inicijuotos alkoholio kontrolės įstatyminės pataisos galimai iškreips ūkinės veiklos subjektų, veikiančių viename sektoriuje, konkurencines sąlygas rinkoje, neleis valstybei užtikrinti alkoholinių gėrimų kokybės kontrolės ir, atitinkamai, vartotojų gyvybės ir sveikatos apsaugos nuo nekokybiškų gaminių, taip pat neužtikrins teisinio reguliavimo vientisumo, įgyvendinant jau galiojančias į alkoholio vartojimo mažinimą nukreiptas priemones.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Saulius Gaigalas
	EPG patarėjas